

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 1Cob/211/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1103899416
Dátum vydania rozhodnutia: 01. 12. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Soňa Pekarčíková
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2016:1103899416.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Soni Pekarčíkovej a členiek senátu JUDr. Andrey Sedlačkovej a JUDr. Miroslavy Janečkovej v právnej veci žalobcu: DIVADLO ARÉNA, medzinárodný inštitút pohybového divadla, Viedenská cesta 10, 851 01 Bratislava, IČO: 30 777 810, zast.: Advokátska kancelária ANDRAŠOVIČ & PARTNERS, s. r. o., Lermontovova 14, 811 01 Bratislava, IČO: 36 860 018 proti žalovanému: GASTRO - CENTRUM J.P.B. ANTOVSZKÝ, spol. s.r.o., Hradská 26, 821 07 Bratislava, IČO: 31 402 666, zast.: Advokátska kancelária Antovszká, s. r. o., Bárdošova 2/A, 831 01 Bratislava, IČO: 36 866 881 o zaplatenie sumy 13.045,21 eur s príslušenstvom a o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Bratislava I, č.k. 26Cb 346/2003-416 zo dňa 25.5.2015 takto

rozhodol:

Krajský súd v Bratislave rozsudok Okresného súdu Bratislava I, č.k. 26Cb/346/2003-416 zo dňa 25.5.2015 v napadnutej vyhovujúcej časti a v súvisiacom výroku trovách prvoinštančného konania potvrdzuje.

Žalobcovi sa priznáva nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči žalovanému vo výške 100 %.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 13.045,21 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 8,05 % ročne od 25.5.2015 do zaplatenia. Vo zvyšnej časti žalobu zamietol. O trovách konania rozhodol tak, že žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi náhradu trov konania. V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že žalobca sa žalobou zo dňa 12.6.2003 domáhal voči žalovanému zaplatenia sumy 13.045,21 eur titulom dlžného nájomného.

2. Žalobca žalobu odôvodnil tým, že so žalovaným uzatvoril dňa 24.5.2001 nájomnú zmluvu č. 4/2001, na základe ktorej vystavil žalobca faktúru č. 49/2002 za mesiac júl na sumu 51.000 Sk (splatná dňa 7.11.2002), faktúru č. 50/2002 za mesiac august na sumu 51.000 Sk (splatná dňa 7.11.2002), faktúru č. 51/2002 za mesiac september na sumu 51.000 Sk (splatná 7.11.2002), faktúru č. 52/2002 za mesiac október na sumu 60.000 Sk (splatná 7.11.2002), faktúru č. 61/2002 za mesiac december na sumu 60.000 Sk (splatná 5.1.2003), faktúru č. 2/2003 za mesiac február na sumu 60.000 Sk (splatná 5.3.2003), faktúru č. 4/2003 za mesiac marec na sumu 60.000 Sk (splatná 5.4.2003).

3. Prvoinštančný súd vo veci rozhodol rozsudkom (v poradí prvým) zo dňa 19.11.2012, č.k. 26Cb 346/2003-267 tak, že žalobu o zaplatenie sumy 393.000 Sk za užívanie nebytových priestorov zamietol. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že zmluvu o nájme nebytových priestorov č. 4/2001 sporové strany uzatvorili bez súhlasu obce, a preto je táto zmluva v zmysle § 3 ods. 4 zákona č. 116/1990 Zb. neplatná. Uplatnené právo žalobcu posúdil konajúci súd z titulu bezdôvodného obohatenia podľa § 451 ods. 2 Občianskeho zákonníka a zároveň sa zaoberal vznesenou námietkou premlčania zo strany žalovaného

a mal za to, že nakoľko žalobca sa o okolnosti o tom, že bolo získané bezdôvodné obohatenie a kto ho získal dozvedel už v čase vzniku absolútne neplatného právneho úkonu, t.j. dňa 24.5.2001, kedy bola zmluva o nájme nebytových priestorov uzavretá. Dňom uzatvorenia zmluvy teda začala podľa názoru súdu plynúť objektívna, ako aj subjektívna premlčacia lehota, ktorá v zmysle § 107 ods. 1 Občianskeho zákonníka uplynula dňa 24.5.2003, a keďže žaloba bola podaná súd dňa 4.7.2003, bola podaná až po uplynutí subjektívnej premlčacej lehoty. Na odvolanie žalovaného odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie, keď mal za to, že mal za preukázané, že nehnuteľnosť vo vlastníctve žalobcu nebola stavebným povolením určená na prevádzkovanie pohostinstva či už kaviarenskeho typu alebo iného. Predmetná nehnuteľnosť bola prevádzkovaná žalobcom za účelom verejne prospešného záujmu, kultúrnych a divadelných predstavení. Vzhľadom na uvedené súd prvej inštancie dospel k nesprávnemu právnomu záveru, že dojednania v zmluve č. 4/2001 je potrebné posúdiť v zmysle zákona č. 116/1990 Zb. o nájme a podnájme nebytových priestorov, čo podmieňovalo vychádzajúc z § 3 ods. 1, 2 zákona skúmanie (ne)udelenia súhlasu zo strany súdu. Vzhľadom na uvedené odvolací súd mal za to, že posúdenie platnosti nájmovej zmluvy vydaním súhlasu/nesúhlasu správneho orgánu bol nadbytočný, nakoľko predmet nájmu nebol určený na prevádzkovanie pohostinstva, či už kaviarenskeho alebo iného typu. Odvolací súd dospel k záveru, že v tomto prípade nebolo možné aplikovať zákonné ustanovenia zákona č. 116/1990 Zb. v platnom znení, nakoľko sporné priestory označenej nehnuteľnosti neboli skolaudované a stavebne určené na prevádzku pohostinstva, obchodu a služieb, a preto nemohlo ísť o prenájom nebytových priestorov podľa zákona č. 116/1990 Zb. pri aplikovaní § 3 ods. 2 zákona.

4. Súd prvej inštancie mal po doplnení dokazovania v intenciách odvolacieho súdu za to, že žalobca je v spore aktívne legitimovaný subjektom, keď zmena mena nemá za následok zmenu v právnej subjektivite subjektu. Vydaním zriaďovacej listiny zo dňa 1.4.2002 nedošlo k vzniku nového subjektu s novou právnou subjektivitou, ale došlo k prechodu zriaďovateľskej pôsobnosti. Všetky právne vzťahy žalobcu vzniknuté pred dňom prechodu zriaďovateľskej pôsobnosti na Bratislavský samosprávny kraj, vrátane nájomného vzťahu založeného zmluvou tak zostali vydanou zriaďovacou listinou zo dňa 1.4.2002 nedotknuté, t.j. zriaďovacia listina zo dňa 1.4.2002 nemala žiadny vplyv na platnosť a účinnosť zmluvy. Prvoinštančný súd mal ďalej za to, že sporné priestory neboli skolaudované a stavebne určené na prevádzku pohostinstva, obchodu a služieb, a preto nemohlo ísť o prenájom nebytových priestorov podľa zákona č. 116/1990 Zb. pri aplikovaní § 3 ods. 2 zákona. Vzhľadom na dohodnutý účel prenájmu mal súd prvej inštancie za to, že táto je v zmysle vyššie citovaného ustanovenia zákona neplatným právnym úkonom. V tomto prípade ide o absolútnu neplatnosť, teda zmluva nemá od začiatku žiadne právne následky a od počiatku je nulitným právnym úkonom bez právnych účinkov a v prípade akýchkoľvek plnení poskytnutých na základe tejto zmluvy má druhá strana právo na vydanie bezdôvodného obohatenia. V súvislosti so vznesenou námietkou premlčania súd prvej inštancie uviedol, že predmetný vzťah žalobcu a žalovaného je obchodnoprávnym vzťahom v zmysle § 261 ods. 2 Obchodného zákonníka. Ďalej uviedol, že nakoľko Obchodný zákonník rieši právnou úpravou premlčanie plnenia z neplatného právneho úkonu, je potrebné aj na samotnú dĺžku premlčacej doby, ako aj jej plynutie z titulu bezdôvodného obohatenia aplikovať ustanovenia Obchodného zákonníka. Z hľadiska teoretického, ako aj z hľadiska výkladového a právno-aplikačného treba akceptovať, že ak ide o vzťah, ktorý sa riadi Obchodným zákonníkom, aplikujú sa na vydanie bezdôvodného obohatenia ustanovenia Obchodného zákonníka o premlčaní (§ 389 - 401). Z uvedeného dôvodu mal prvoinštančný súd za to, že aj žalobcom uplatnený nárok (vydanie bezdôvodného obohatenia) sa v danom prípade premlčuje v štvorročnej premlčacej lehote podľa § 397 Obchodného zákonníka a začiatok plynutia premlčacej doby sa riadi ustanovením § 391 a nasl., pokiaľ Obchodný zákonník neustanovuje niečo iné. Ďalej konštatoval, že žalovaný tým, že užíval dotknuté priestory na základe absolútne neplatnej zmluvy, sa na úkor žalobcu bezdôvodne obohacoval, čím mu vznikla povinnosť obohatenie získané na úkor žalobcu žalobcovi vrátiť. Skutočnosť, že by užívanie priestorov nebolo žalovanému umožnené, konajúci súd preukázané nemal. Naopak mal za preukázané, že počas trvania nájomného vzťahu žalobca usporadúval akcie, prenajímal priestory divadla mimo reštauračnej časti, tieto prenajímal (preukázané nájomnými zmluvami č.9/2002, 10/2002, 11/2002, 12/2002, 13/2002, 14/2002, 15/2002 a 16/2002), pričom žalovaný na predmetných akciách predával spotrebný tovar (občerstvenie, nápoje). Užívanie priestorov v namietanom období mal súd za preukázané aj dobrovoľným uhrádzaním nájomného žalovaným, ako aj výsluchom zástupkyne riaditeľa Z. C. D., výsluchom riaditeľa E., výsluchom S. B. na pojednávaní dňa 10.11.2006. Súd prvej inštancie mal za to, že dohodnutá výška nájomného, ktorú žalovaný neuhradil, predstavuje adekvátnu peňažnú náhradu za zistené bezdôvodné obohatenie, čo potvrdzuje aj skutočnosť, že spočiatku žalovaný dohodnuté nájomné dobrovoľne uhrádzal. Vzhľadom na skutočnosť, že prvoinštančný súd konštatoval neplatnosť zmluvy od jej počiatku, teda odo dňa

24.5.2001, k bezdôvodnému obohateniu žalovaného došlo už od samotného vzniku zmluvy. Žaloba žalobcu na zaplatenie bola zo strany žalobcu podaná na súd dňa 4.7.2003. Z uvedeného je zrejmé, že predmetný nárok žalobcu na vydanie bezdôvodného obohatenia vzhľadom na 4-ročnú premlčaciu dobu nie je premlčaný. Konajúci súd priznal žalobcovi aj nárok na úroky z omeškania, pričom za začiatok povinnosti žalovaného na ich zaplatenie určil dátum vydania napadnutého rozhodnutia a vo zvyšnej časti úrokov z omeškania žalobu zamietol. O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 3 O.s.p.

5. Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca z dôvodov podľa § 205 ods. 2 písm. b), c), d), a f) O.s.p. (účinného do 30.6.2016). Prezentoval názor, v zmysle ktorého otázku dĺžky premlčacej doby treba riešiť podľa § 107 Občianskeho zákonníka, okrem začiatku premlčacej doby, kde sa v obchodnoprávných vzťahoch musí použiť § 394 ods. 2 Obchodného zákonníka. V tejto súvislosti namietal, že súd prvej inštancie nedostatočným spôsobom vysvetlil metódy výkladu a spôsob aplikácie právnej normy, pod ktorú subsumoval zistený skutkový stav. Uviedol, že bezdôvodné obohatenie je inštitútom výlučne občianskeho práva. Vznik, následky a zodpovednosť za bezdôvodné obohatenie nemá žiadnu úpravu v Obchodnom zákonníku, všeobecná právna úprava tohto občianskoprávneho inštitútu je obsahom § 451 až 459 Občianskeho zákonníka. Túto právnu úpravu dopĺňa úprava § 107 Občianskeho zákonníka, ktorá obsahuje vymedzenie dĺžky premlčacej doby v právnych vzťahoch vznikajúcich z bezdôvodného obohatenia. Žalovaný ďalej uviedol, že výnimku z danej úpravy predstavuje § 394 ods. 2 Obchodného zákonníka, ktorý upravuje začiatok plynutia premlčacej doby a aj to len pri jednom prípade bezdôvodného obohatenia, ktorým je plnenie z neplatnej zmluvy. Poukázal tiež na § 1 ods. 2 Obchodného zákonníka, ktorý vyjadruje vzťah medzi Občianskym a Obchodným zákonníkom. Žalovaný vytýkal prvoinštančnému súdu, že odôvodnenie napadnutého rozhodnutia je vnútorne rozporné, keď súd prvej inštancie najprv konštatoval, že inštitút bezdôvodného obohatenia nie je definovaný v Obchodnom zákonníku a potom bez ďalšieho objasnenia použil nielen výslovné pravidlo o začiatku plynutia premlčacej doby v prípade práva na vrátenie plnenia uskutočneného podľa neplatnej zmluvy, ale aj dĺžku premlčacej doby z Obchodného zákonníka. Podľa názoru žalovaného z odôvodnenia rozsudku nie je zrejmé, prečo nemožno použiť § 107 Občianskeho zákonníka ako celok, ktorý obsahuje nielen začiatok plynutia premlčacej doby, ale aj premlčaciu dobu a jej odlišnú dĺžku so zreteľom na vedomosť o vzniku bezdôvodného obohatenia, pričom na vysvetlenie nepostačuje len odkaz na § 394 ods. 2 Obchodného zákonníka, ktorý upravuje len začiatok plynutia premlčacej doby pri jedinom prípade bezdôvodného obohatenia. S poukazom na uvedené mal žalovaný za to, že v danom prípade je potrebné aplikovať § 107 Občianskeho zákonníka. Ďalej uviedol, že žalobca sa žalobou zo dňa 25.5.2001 domáhal zaplatenia faktúr vystavených na základe neplatnej zmluvy a až dňa 24.11.2006 právny zástupca zmenil svoj návrh a požadoval zaplatenie sumy 13.045,21 eur titulom bezdôvodného obohatenia. V tejto súvislosti prezentoval názor, v zmysle ktorého je potrebné vyjadrenie žalobcu zo dňa 24.11.2006 považovať za zmenu žaloby podľa § 95 O.s.p. z dôvodu, že žalobca síce požaduje rovnaké plnenie, ale na základe iného skutkového stavu, než ako ho sám uviedol v pôvodnej žalobe. Žalovaný ďalej v odvolaní namietal, že zmluvy č. 9/2002, 10/2002, 11/2002, 13/2002, 14/2002, 15/2002 a 16/2002 sú zmluvami medzi žalobcom a tretími subjektmi, z ktorých žiadnym spôsobom nevyplýva, že žalovaný užíval priestor na druhom nadzemnom podlaží. Žalovaný ďalej uviedol, že v období, za ktoré je povinný vydať bezdôvodné obohatenie, nemohol využívať nebytové priestory z dôvodu rekonštrukčných prác vstupu do priestorov. Vzhľadom na túto skutočnosť uzavrel so žalobcom ústnu dohodu o tom, že žalovaný nie je povinný platiť nájomné v období od júla 2002 do októbra 2002. Na záver odvolania žalovaný namietal, že súd prvej inštancie sa mal vyhlásením zmluvy o nájme za neplatnú vysporiadať aj so zadržívanými vecami žalovaného. Súčasne poukázal na list zo dňa 23.10.2012, v ktorom ho p. E. žiada o písomné stanovisko k odstúpeniu od zmluvy o nájme. Na základe uvedených skutočností žalobca navrhoval, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zmenil tak, že žalobe v celom rozsahu vyhovie alebo aby napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie.

6. Žalobca v písomnom vyjadrení k odvolaniu zo dňa 28.7.2015 vyjadril nesúhlas s právnym názorom žalovaného týkajúcim sa aplikácie § 107 Občianskeho zákonníka na daný vzťah a poukázal na viaceré rozhodnutia súdov ČR. Vyjadril sa tiež k obchodnoprávnemu charakteru vzťahu medzi žalobcom a žalovaným. V súvislosti s namietanou zmenou žaloby zo dňa 24.11.2006 žalobca uviedol, že podaním s uvedeného dňa nedošlo k žiadnej zmene žaloby, a teda ani k premlčaniu, pričom na podporu svojho názoru poukázal na ustálenú slovenskú a českú judikatúru. Tvrdenie žalovaného, že dané priestory nevyužíval, považuje žalobca za tendenčné a zavádzajúce. Poukázal pritom na dokazovanie vykonané súdom prvej inštancie. Na základe uvedených skutočností žalobca navrhoval, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil.

7. Žalovaný vo svojej replike zo dňa 4.8.2016 zotrval na skutočnostiach uvedených v odvolaní a ostatných vyjadreniach.

8. Žalobca sa v písomnom stanovisku zo dňa 2.9.2016 pridfžal všetkých skutočností uvedených vo svojom vyjadrení zo dňa 27.7.2015.

9. Krajský súd v Bratislave ako súd odvolací prejednal odvolanie žalovaného podľa § 379 - 380 CSP bez nariadenia odvolacieho pojednávania a dospel k záveru, že odvolanie nie je dôvodné.

10. Podľa § 387 ods. 1 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Podľa ods. 2 citovaného ustanovenia ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody. Odvolací súd v celom rozsahu poukazuje na odôvodnenie rozhodnutia súdu prvej inštancie, ktoré považuje za vecne správne a v súlade s § 220 ods. 2 CSP.

11. Odvolací súd v názorovej zhode so súdom prvej inštancie konštatuje, že dĺžka premlčacej doby sa v danom prípade spravuje § 397 Obchodného zákonníka. Žalovaný v podanom odvolaní prezentuje argumenty, v zmysle ktorých sa premlčanie žalobcovho nároku riadi úpravou § 107 Občianskeho zákonníka, s ktorými sa však odvolací súd nestotožňuje. Je pravdou skutočnosť, že v minulosti nebola odborná obec jednotná v tom, či na premlčanie bezdôvodného obohatenia v obchodných vzťahov sa má aplikovať všeobecná 4 - ročná premlčacia doba v zmysle Obchodného zákonníka alebo všeobecná 2 (3) - ročná premlčacia doba podľa Občianskeho zákonníka. Odvolací súd v prvom rade poukazuje na skutočnosť, že obe strany sporu sú podnikatelia a právny vzťah medzi nimi vznikol v súvislosti so zmluvou o nájme nebytových priestorov. Ide teda o obchodný záväzkový vzťah, tak ako je definovaný v § 261 Obchodného zákonníka a spravuje sa Obchodným zákonníkom, čo napokon žalovaný v odvolaní ani nenamietal. Sporným bolo jedine to, či sa právo na vydanie bezdôvodného obohatenia, ktoré v súvislosti s uvedeným vzťahom vzniklo, premlčuje podľa § 107 Občianskeho zákonníka alebo § 397 Obchodného zákonníka. V tejto súvislosti je nutné poznamenať, že názory súdnej praxe vo vzťahu k premlčaniu bezdôvodného obohatenia v obchodných záväzkových vzťahoch zjednotil v Českej republike judikát Rc 26/2004, ktorý otázku premlčania práva na vydanie bezdôvodného obohatenia podriadil celkom úprave Obchodného zákonníka. K tomuto názoru sa vo vzťahu k bezdôvodnému obohateniu získanému z dôvodu neplatnosti právneho úkonu prihlásila aj súdna prax na Slovensku (rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 26.2.2004, sp. zn. 4 Obo 57/03). Tento právny názor bol následne potvrdený aj nálezom Ústavného súdu Slovenskej republiky (nález z 13.12.2005, sp. zn. IV. ÚS 214/04). Následne vychádzal z neho Najvyšší súd Slovenskej republiky aj vo svojej ďalšej rozhodovacej praxi (napr. rozhodnutie zo 6.10.2005, sp. zn. 5 Obo 86/2005).

12. Z citovaných rozhodnutí vyplýva, že aj keď sa bezdôvodné obohatenie riadi Občianskym zákonníkom, premlčanie práv z neho v obchodných vzťahoch bude podliehať iným pravidlám ako tým, ktoré platia v režime Občianskeho zákonníka. Obchodný zákonník v § 394 ods. 2 odchylnie upravuje iba premlčanie práva na vrátenie bezdôvodného obohatenia získaného plnením z neplatnej zmluvy. Obchodný zákonník pre premlčanie práva na vydanie bezdôvodného obohatenia, ktoré vzniklo iným ako uvedeným spôsobom, nemá žiadne osobitné ustanovenie, čo však neznamená, že Obchodný zákonník premlčaciu dobu pre tieto (a ďalšie) práva neupravuje. Obchodný zákonník má komplexnú úpravu premlčania obsiahnutú v §§ 391 až 408. Upravuje začiatok a plynutie premlčacej doby, i jej dĺžku. V § 394 ods. 2 (rovnako ako v ods. 1 a 3) odchylnie upravuje len začiatok plynutia premlčacej doby, nie jej dĺžku. Tú, ako všeobecnú stanovuje v § 397 Obchodného zákonníka. Toto ustanovenie však nie je jediným ustanovením Obchodného zákonníka upravujúcim premlčaciu dobu. Ustanoveniami, ktoré ako výnimku zo všeobecnej úpravy stanovujú inú premlčaciu dobu je § 398 (desaťročná, ako maximálna pri náhrade škody), § 389 (jednoročná pri právach, ktoré vznikli zo škody na dopravovaných veciach), aj § 401. Ak takto nie je osobitne upravená premlčacia doba pre iné práva, neznamená to, že sa má použiť premlčacia doba upravená v Občianskom zákonníku. Obchodné záväzkové vzťahy sa spravujú predovšetkým Obchodným zákonníkom (§ 1 ods. 2). V spojení s § 397 to potom znamená, že ak Obchodný zákonník pre premlčanie niektorého práva neustanovuje osobitnú premlčaciu dobu, právo sa premlčuje vo všeobecnej premlčacej dobe 4 rokov. Slovné spojenie „ak zákon“ použité v § 397 nevyklučuje použitie aj iného ako Obchodného zákonníka. To znamená, že použitie § 397 Obchodného zákonníka

je vylúčené nielen vtedy, keď Obchodný zákonník upravuje inú premlčaciu dobu, ale aj vtedy, ak by iný zákon (nielen Občiansky zákonník) výslovne stanovil, že na premlčanie konkrétne vymenovaného práva sa použije iná premlčacia doba. Občiansky zákonník, ani iný zákon však takéto ustanovenie nemá. Nie je ním § 101 Občianskeho zákonníka, ktorý stanovuje všeobecnú premlčaciu dobu pre občianskoprávne vzťahy, ktorá sa použije, ak nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak. Nie je ním ani § 107, ktorý je vo vzťahu k § 101 špeciálnym ustanovením, keďže tiež neuvádza, že sa tam uvedené doby použijú aj na premlčanie práva na vydanie bezdôvodného obohatenia v obchodných vzťahoch. Nie je preto dôvod na použitie úpravy premlčania podľa Občianskeho zákonníka. Takýto výklad vyplýva z toho, že Obchodný zákonník je vo vzťahu k Občianskemu zákonníku predpisom zvláštnym. Ustanovenia §§ 391 a 397 Obchodného zákonníka majú preto v pomere k § 107 Obč. zák. povahu *lex specialis* a nie naopak. Podľa § 1 ods. 2 Obchodného zákonníka treba riešiť podľa úpravy v Občianskom zákonníku len tie otázky, ktoré neupravuje Obchodný zákonník, teda vznik a obsah bezdôvodného obohatenia a práva na jeho vydanie. Otázka premlčania práva na jeho vydanie je riešiteľná podľa úpravy Obchodného zákonníka, a preto na použitie ustanovení Občianskeho zákonníka nie je dôvod.

13. Žalovaný tiež namietal, že žalobcov nárok je premlčaný, pretože žalobca sa žalobou zo dňa 25.5.2001 domáhal zaplataenia faktúr vystavených na základe neplatnej zmluvy a až dňa 24.11.2006 zmenil svoj návrh a požadoval zaplataenie žalovanej sumy z titulu bezdôvodného obohatenia. Odvolací súd v tejto súvislosti poukazuje na právny názor v komentári k § 95 OSŘ Občianský soudní řád, komentář, 4. vydání, Bureš/Drápal/Mazanec, C.H.BECK 2000, na str. 238 podľa ktorého „zmenou návrhu sa rozumie najmä zmena spočívajúca v tom, že ...d/ navrhovateľ síce požaduje rovnaké plnenie, ale na základe iného skutkového stavu ako ho predostrel v návrhu (a to úplne nového alebo doplneného o ďalšie rozhodné skutočnosti)“. Autori v bode 4. komentára poukázali aj na skutočnosť, že o zmenu návrhu by nešlo vtedy, keby navrhovateľ pri nezmenenom „vylíčení rozhodných skutočností“ a žalobnom petite menil právnu kvalifikáciu svojho nároku (napr. nárok na zaplataenie určitej peňažnej čiastky, ktorý pôvodne kvalifikoval ako zaplataenie určitej peňažnej čiastky, ktorý pôvodne po právnej stránke kvalifikoval ako plnenie zo zmluvy, teraz odvodzuje ako nárok z bezdôvodného obohatenia). Len pokiaľ ide o ten istý skutok, je jeho posúdenie po právnej stránke úlohou súdu.“ Aplikácia uvedenej teórie našla odraz i v rozhodovacej praxi Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, napr. v konaní sp. zn. 5 Cdo 58/99. S poukazom na uvedené možno konštatovať, že žalobca si svoj nárok na peňažné plnenie uplatnil žalobou doručenou súdu dňa 4.7.2003 vychádzajúc zo skutkového tvrdenia, že na základe zmluvy o nájme nebytového priestoru č. 4/2001 uzavretej dňa 24.5.2001 žalovaný užíval prenajaté nebytové priestory žalobcu, avšak žalobca neobdržal od žalovaného ako nájomcu zmluvné protiplnenie (nájomné). Ak je teda podľa názoru súdu predmetná zmluva absolútne neplatná, nie je zmenou skutkového stavu vymedzeného v žalobe, pokiaľ súd nárok žalobcu na zaplataenie žalovanej sumy posúdi podľa hmotnoprávných noriem upravujúcich nárok na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia.

14. Žalovaný v odvolaní ďalej namietal, že v konaní nebolo preukázané, že by dotknuté priestory užíval a tým sa na úkor žalovaného bezdôvodne obohatil. Odvolací súd má zhodne so súdom prvej inštancie za to, že z jednotlivých dôkazov (výsluch svedka p. D., výsluch p. B., výsluch p. E., list zo dňa 18.12.2002, list zo dňa 12.11.2002 a zo dňa 19.11.2001, faktúry č. 29/2001, č. 35/2001, č. 43/2001 a č. 44/2001) vyplýva, že žalovaný v rozhodnom období dané priestory užíval. Pokiaľ ide o námietku žalovaného týkajúcu sa odstúpenia od zmluvy, k tejto odvolací súd poznamenáva, že odstúpiť možno iba od platnej zmluvy, a preto je v danom prípade vznesená námietka irelevantná. Žalovaný tiež konajúcim súdom vytýka, že sa žiadnym spôsobom nevysporiadali so zadržanými hnutelnými vecami žalovaného. Odvolací súd uvádza, že v konaní môže konať iba o uplatnených nárokoch a pokiaľ nejde o zákonom stanovené prípady, nemôže prekročiť rozsah konania vymedzený žalobným nárokom a konať *ultra petitem*.

15. Z uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 a 2 CSP potvrdil.

16. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 a s § 262 ods. 1 CSP, tak že žalobcovi priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania vo výške 100%, keďže bol v odvolacom konaní plne úspešný.

17. Toto rozhodnutie bolo členmi senátu prijaté pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 tretia veta zák. č. 757/2004 Z.z. v znení neskorších predpisov).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom.

Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).